

EU's konkurrenceevne

Torsdag den 22. maj 2025 kl. 13:00 – 16:00
Aalborg Universitet, A.C Meyers Vænge 15, København SV

Draghi-rapporten fra september 2024 har vakt opsigt ved sin bastante opsang til EU-landene om at opruste teknologisk og energimæssigt for at kunne stå sig i konkurrencen med USA og Kina.

Den indeholder ikke en præcis analyse af den kinesiske, endsige amerikanske økonomi, men begræder, at EU er faldet bagom de andre. Energi er for dyrt, og der er ikke tilstrækkelig innovation og investeringer i nye teknologier.

EU er for ineffektivt, der er for mange regler, landene modvirker hinanden snarere end samarbejder, der opspares for meget og investeres for lidt, osv. Overordnet set er flere forskellige læsninger af Draghi-rapporten dog mulige.

Tyskland er ikke længere en motor.

Et 'konkurrence-kompas', der skal udmønte Draghi-rapporten til praktiske initiativer, udkom i januar i år. Den tilføjer ikke så meget nyt, men trækker Europas politisk-økonomiske problemer yderligere i retning af en liberalistisk økonomisk forståelse og bidrager kun i begrænset omfang til en afklaring af finansieringsproblemerne.

Donald Trump blev valgt til amerikansk præsident efter rapporten. Med et erklæret ønske om at gøre USA større og stærkere skyndte han sig at forkaste mange af forgængerens 'liberale' (i amerikansk forstand) politikker og stille spørgsmål til grundlæggende traktater. I marts 2025 pålagde han Mexico og Canada, som ligesom USA er medlem af frihandelsaftalen USMCA (tidligere NAFTA), en bred told på 25%. For Kina blev tolden hævet til i alt 20 %, og EU har fået trusler om straffetold. Det er dog på ingen måde givet, at resultaterne af disse politikskift vil gøre USA større og stærkere – de kan let blive det modsatte.

Så hvordan skal EU udvikle sine økonomiske ressourcer internt og eksternt? Forstærket af Donald Trumps angreb på hidtidigt samarbejde i Nato og på det økonomiske område, afsætter EU-landene drastisk øgede midler til oprustning samt forstærket europæisk samarbejde på militærområdet. Derudover skal det indre marked styrkes og kapital til fælles initiativer og især med henblik på den energi- og teknologiske omstilling skal mobiliseres. Draghi-rapportens centrale budskab om Europas for svage position i det globale system og behovet for en højere grad af autonomi forstærkes om noget af de aktuelle amerikanske politikskift, men rapporten giver ikke noget bud på, hvordan en anderledes europæisk udviklingsmodel skal udvikles.

Vil toldsatser fra USA modsvaret af europæisk straffetold skade EU-landene mere end USA? Hvor meget kan EU producere selv, hvis der sker en reel delinking af de så integrerede økonomier, EU og USA? Hvad med de tætte forbindelser til Kina, som EU på mange måder også er teknologisk afhængigt af (batterier, komponenter til grøn omstilling), vil de styrkes eller svækkes? Hvilke andre typer af europæiske svar på USA's toldpolitik kan man udvikle?

I mødet om EU's økonomiske fremtid vil vi søge at belyse:

- 1) Deregulering står højt på EU's agenda og vil uden tvivl blive gennemført gennem en række tiltag. Der er højrefløjsregeringer ved magten i langt de fleste EU-stater. Især i en situation, hvor der på lederplan er enighed om, at oprustningen vil kræve mange midler, kan man spørge, om det vil gå ud over arbejdstagerrettigheder, fagforeninger og velfærdsstaten? Draghi-rapporten fremhæver imidlertid også problemstillinger knyttet til den makroøkonomiske politik og EU's lave investeringstakt. Det er langt fra givet, at sådanne problemer vil løses af en satsen på dereguleringer, og behovet for en mere offensiv makroøkonomisk politik er i øvrigt også blevet fremhævet af Draghi selv.
- 2) Konkurrencen med USA og Kina for så vidt angår tech industrien, særligt AI. Kan – og vil - EU stille noget op imod Meta, Google, Microsoft, Apple og Amazon eller endog udvikle bæredygtige alternativer, og hvad vil modsvaret være? Vil dereguleringen i sig selv modvirke EU's handlefrihed?
- 3) Der er på EU-plan og også i de fleste medlemsstater stor opbakning til stigende statsstøtte, både til militærindustrien, men også til den grønne omstilling inden for vedvarende energi og nye teknologier som Power-to-X og lagring af CO2. Det er klart, at de virksomheder, der støttes, er de største og mest kapitalstærke. Vil det føre til stigende kapitalkoncentration og yderligere monopoler og styrkelse af oligopoler?

Oplægsholdere:

[Bengt-Åke Lundvall](#), professor emeritus Aalborg Universitet

[Rasmus Egmont Foss](#), chefanalytiker Tænk tanken Europa med fokus på tech og sundhed

[Poyâ Pâkzâd](#), chefkonsulent, og *[Lasse Skou Lindstad](#)*, analytiker, [Tænk tanken Brundtland](#)

Mødetid: Torsdag den 22. maj 2025 kl. 13:00-16:00

Mødested: Aalborg Universitet, A. C. Meyers Vænge 15, 2450 København SV,
Seminarum 2.1.009 Bygning A (Hovedbygningen)

Deltagergebyr (kaffe og kage): 50 kr.

Betaling til NETØK's konto i Arbejdernes Landsbank 5366-245829 eller
via MobilePay, butik nr. 958863 – NETØK

Tilmelding: jlpe@dtu.dk senest tirsdag den 20. maj kl. 11:00